

SMYSLOVÉ VNÍMÁNÍ & SCHOPNOST UČENÍ O INTELIGENCI VČELY 9

Jak můžeme vědět, co si včely „myslí“?	10
Tradice ve včelím úlu: Když se včela učí od včely	12
Kdy jsou včely barvoslepé?	15
Proč jsou včely hluché	17
Včelí vosk jako průkaz totožnosti	19
Plánují včely svůj denní harmonogram?	22
Bez olovnice a vodováhy: Jak včely určují polohu svého těla	24
Proč se včelám „potí nohy“	26
Cítí včely bolest?	28
O „myšlení“ včel	31
Voňavé indicie: Geraniol napovídá, kudy kam	33
Mohou se včely opít?	35
Pohádka o včelách čmuchalkách	37
Mají včely vědomí a emoce?	40

VČELÍ SUPERORGANISMUS ANEK SPOLU JSME SILNĚJŠÍ 45

O řeči včel	46
Včelí řeč tance – staré i nové poznatky	48
Bzučivý let: Pozapomenutý dílek v komunikaci včel	51
Jak pilné jsou včely?	54
Jak daleko musí včely letět pro sklenici medu?	56
Včelí krystaly	59
Včelí benzínky v plodovém hnízdu	62
Krátký, nebo dlouhý život: předurčen ještě před narozením	64
Jedna volá, všechny ostatní odpovídají – o sborovém zpěvu včel květných	66

Jak včely reagují na přírodní jedy?	68
K čemu jsou včelám díry v plodovém hnízdě?	70
Vzdušná vlhkost ve včelím úlu	72
Žaludek prozrazuje společenský hmyz	74
Netankujte plnou, prosím!	76
Plodiště jako skleník	78
O rozmnožovacím monopolu včelí matky	80
Jak se včely hledají k milostnému aktu	82
Jak citlivé na teplo jsou včelí spermie?	86
O sesterském protežování a jalových vejcích	89
Tance, pípání, zahřívání – komplexní příprava včelího roje před startem	91
Epidemie ve včelím úlu a nemožnost zachovávat rozestupy ..	95

VČELA & ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

VČELY MEDONOSNÉ V KOMPLEXNÍM SYSTÉMU PŘÍRODNÍCH PROCESŮ 99

Včely jako ochránci proti škůdcům	100
Co víme o interakcích mezi člověkem chovanými včelami medonosnými a divokými včelami samotáčkami?	102
Pyl nad zlato	105
Rojící se včely mohou ovlivnit počasí	108

ČLOVĚK A VČELA UDRŽITELNÉ SOUŽITÍ 113

Pozorovací úly – okno do nitra života včelího společenství ..	114
Pohled do včelí historie	118
Proč včelaři používají kouř?	121
Je to na každém z nás!	126
Seznam literatury	130

